

SVENSKT NÄRINGSLIV

Frågor och svar om Brexit

Allmänna frågor

När sker Brexit?

Brexit skulle ha skett den 29 mars, men detta datum har skjutits upp eftersom det brittiska underhuset inte kunnat enas om hur utträdet ska ske. Enligt en överenskommelse mellan regeringarna i EU27 och Storbritannien ska Storbritannien lämna senast den 31 oktober, men med möjlighet att lämna tidigare.

Vad är artikel 50?

Artikel 50 är den paragraf i EU:s Lissabonfördrag som reglerar hur ett land lämnar EU. Slår bland annat fast att utträdet kan ske tidigast exakt två år efter att ett land anmält sin avsikt att lämna EU – vilket i Storbritanniens fall skedde den 29 mars 2017. Utträdet har dock skjutits upp till den 31 oktober, men med möjlighet att lämna tidigare.

Vad menas med utträdesavtal?

Sedan artikel 50 aktiverades har EU och den brittiska regeringen förhandlat om ett avtal som reglerar själva utträdet och bestämmer inriktningen för de framtida relationerna. Det handlar om allt från vad som ska hända med de EU-medborgare som nu bor i Storbritannien och tvärtom till hur mycket Storbritannien kommer behöva betala. Det brittiska underhuset har dock sagt nej till utträdesavtalet vid tre tillfällen och inget tyder på att frågan kommer tas upp igen.

Vad menas med övergångsperiod?

En del av utträdesavtalet är att en övergångsperiod ska löpa från det formella utträdet till den 31 december 2020 (åtminstone). Perioden är till för att företag och personer på båda sidor ska få mer tid på sig att anpassa sig till de nya regler som sedan ska gälla. Under övergångsperioden kommer det mesta att bli som det är just nu, bortsett från att Storbritannien inte deltar i EU:s politiska processer. Däremot behöver man fortfarande bidra ekonomiskt till EU-budgeten. Eftersom utträdesavtalet inte godkänts vet vi i dagsläget inte om Brexit kommer ske under någon övergångsperiod eller inte. Det innebär att det fortfarande finns en risk att Brexit sker utan övergångsperiod vilket skulle innebära väldigt kort tid för företag och medborgare att anpassa sig.

Vad menas med "backstop"?

Kårt barn har många namn – och på svenska har det ofta beskrivits som nödlösningen, reservplanen eller säkerhetsmekanismen. Ordet är ursprungligen en baseballterm och kan syfta både på själva catchern (den som fångar de bollar som slagmannen inte träffar) och det skydd som finns bakom slagmannen och catchern för att inte missriktade bollar ska träffa publiken. I brexitsammanhang används ordet för det skydd eller den garanti som både Irland och Nordirland vill ha för att inte skapa en hård gräns på ön och därmed riskera fredsprocessen. Parterna har redan enats om att ett skydd ska finnas – men inte hur det ska se ut.

Vad menas med "hård" respektive "mjuk" Brexit?

Från början handlade hård eller mjuk Brexit om hur den framtida relationen mellan EU och Storbritannien skulle se ut. Förenklat kan man säga att en hård Brexit innebar handelshinder medan en mjuk Brexit innebar att relationen skulle vara lik den nuvarande. Numer har orden snarare kommit att handla om huruvida Storbritannien går EU under ordnade former (mjuk Brexit) eller om man kraschar ur EU utan ett utträdesavtal (hård Brexit). Om det blir en hård Brexit kommer det uppstå tullar och ökade administrativa bördor direkt när Storbritannien lämnar.

Kommer det hållas en ny folkomröstning om Brexit?

I nuläget bör man inte utesluta några alternativ.

Varför har Brexit skjutits upp?

Den brittiska premiärministern Theresa May bad till en början om att Brexit skulle skjutas upp till den 30 juni, men eftersom det skulle krocka med EU-valet 23 - 26 maj godkändes detta inte. EU27 godkände istället en uppgörelse där Storbritannien ges till och med den 22 maj ifall man godkänner utträdesavtalet med EU, och 12 april ifall utträdesavtalet inte godkänns. När det stod klart att avtalet inte skulle godkännas valde Theresa May att på nytt be om en uppskjutning till 30 juni. De övriga EU-ledarna litade dock inte på Theresa Mays förmåga att hitta en lösning innan 30 juni och har istället valt att skjuta upp Brexit till 31 oktober 2019, men gett Storbritannien chans att lämna innan om de skulle nå en lösning kring Brexit. Utträdesavtalet har i skrivande stund röstats ned av det brittiska underhuset vid tre tillfällen och det finns ingen samsyn kring när, hur eller ens om Brexit ska ske.

Kan Brexit skjutas upp ytterligare?

Ja, i nuläget är allt möjligt.

Vad händer med gränsen mellan Nordirland och Irland?

Gränsen mellan Nordirland och Irland är en av de hetaste frågorna i den brittiska debatten.

Dilemmat är att lämna EU utan att det uppstår tullar och gränshinder på Irland, något som är svårt eftersom den brittiska regeringen aviserat att man vill ha tydligare gränsregler mot EU och inte ingå i EU:s tullunion.

Vem efterträder Theresa May som partiledare och premiärminister?

Den 24 maj annonserade Storbritanniens premiärminister Theresa May att hon avgår som partiledare för det konservativa partiet och följaktligen också som premiärminister. En efterträdare väntas väljas i juli/augusti och Theresa May fortsätter vara premiärminister tills dess att en efterträdare är utsedd.

Företagarfrågor

Bör brittiska medborgare i Sverige ansöka om uppehållstillstånd?

Om Storbritannien lämnar under en övergångsperiod kommer rättigheter för såväl brittiska medborgare i EU som EU-medborgare i Storbritannien att fortsätta gälla fram till 1 januari 2021. Storbritannien och merparten av EU-länderna har också garanterat att såväl brittiska medborgare i EU som EU-medborgare i Storbritannien behåller dessa rättigheter även vid en hård Brexit. Detta gäller dock enbart 1 år efter utträdet, vad som händer efter detta beror på hur relationen mellan EU och Storbritannien ser ut vid det tillfället.

Skall anställda som bara har brittiskt medborgarskap ansöka om svenskt medborgarskap?

Antalet brittiska medborgare som söker om svenskt medborgarskap har ökat efter Brexit, att inneha svenskt medborgarskap kommer med stor sannolikhet ge många fördelar och om man uppfyller kriterierna kan det därför vara en god idé att ansöka om medborgarskap. Handläggningstiden kan dock ta upp till 23 månader.

Bör svenska medborgare i Storbritannien ansöka om uppehållstillstånd?

För svenska medborgare i Storbritannien har den brittiska regeringen garanterat att inga större förändringar ska ske förutsatt att man är bosatt i Storbritannien innan Brexit. Information om detta finns [här](#). Svenskar som bor i Storbritannien bör registrera sig för det så kallade settled/pre-settled status, ett uppehållstillstånd som gäller EU-medborgare som flyttar till Storbritannien innan Brexit.

Hur kommer Brexit påverka svenska företag?

Hur mycket enskilda företag påverkas beror på hur beroende de är av handel med Storbritannien, men sammanfattningsvis kan vi konstatera att sånär på alla som direkt eller indirekt handlar med Storbritannien kommer att drabbas negativt.

Hur kan jag som företagare förbereda mig?

Ett första steg är att se över den egna verksamheten och göra en riskanalys. På Svenskt Näringslivs [hemsida](#) kan ni hitta en lista över frågor att ställa sig och åtgärder att vidta. Där kan ni också hitta användbara länkar och de senaste nyheterna.